

Jak to się mówi po polsku? Rozwiązanie QUIZU

Foto: MW Media Prof. Jan Miodek i prof. Jerzy Bralczyk

1. Dziś jest 8.06, czyli:

ósmy czerwiec

ósmego czerwca

ósmy czerwca

Który dzień, którego miesiąca - dwunasty dzień lutego.

2. A jeśli byłby to dwunasty lutego 2016 roku, możemy powiedzieć:

dwutysięcznego szesnastego / dwa tysiące /

obie formy są poprawne

dwa tysiące szesnastego

Poprawna jest forma dwa tysiące szesnasty, a nie dwutysięczny szesnasty. Podobnie jak 1983 to nie "tysięczny dziewięsetny osiemdziesiąty trzeci", a "tysiąc dziewięset osiemdziesiąty trzeci". Wyjątkiem jest rok 2000, czyli dwutysięczny.

3. Zrobić coś po najmniejszej linii oporu" - czy to poprawne sformułowanie?

Tak

Nie

Powinno ono brzmieć: "po linii najmniejszego oporu". Dlatego, że chodzi o najmniejszy opór, a nie o najmniejszą linię.

4. "Mało kto lubi zapach spalin, _____ ja tak sądzę"

bynajmniej

obie formy można stosować zamiennie

przynajmniej

Te dwa słowa, przez to że brzmią podobnie, są w mowie potocznej stosunkowo często mylone i używane zamiennie, tymczasem mają inne znaczenie.

5. "Wziąć" czy "wziąć" - która forma jest poprawna?

Wziąć

Obie

Wziąć

To jeden z najczęstszych błędów językowych, które słyszymy na polskich ulicach. Pojawiają się nawet głosy części językoznawców, żeby zaakceptować obie formy jako oboczne. Póki to nie nastąpi, używajmy formy "wziąć".

6. "W każdym bądź razie" - czy to poprawne wyrażenie?

Tak

Nie

To błędna zbitka zwrotów w "każłym razie" i "bądź co bądź". Tak nie mówimy.

7. Odmiana słowa "cudzysłów" sprawia nam sporą trudność. Która forma jest poprawna?

W cudzysłowie

W cudzysłowie

Podobno najlepiej zapamiętać tę regułę rymowanym zdaniem: "w cudzysłowie jak w rowie".

8. Problem sprawiają nam też czasowniki. Jak brzmi poprawna forma?

Kupywać

Obie są poprawne

Kupować

W języku polskim są czasowniki „odkupywać”, „podkupywać” oraz „przekupywać”, które występują tylko i wyłącznie z ową kłopotliwą częstką –yw (formy „przekupować”, „odkupować” i „podkupować” są błędne). Stąd zapewne często używamy formy "kupywać".

9. "Ile _____ rozegrała w tym sezonie wasza drużyna?"

meczy

obie formy są poprawne

meczów

Poprawna forma to "meczów". A meczy koza.

10. "Żeby nie spaść, musisz _____ do ręki tę linę"

wziąć

obie formy są poprawne

wziąć

Tylko ta forma jest poprawna.

11. "Założ ten _____ z gruszką, jest ci w nim do twarzy"

swetr

obie formy są poprawne

sweter

Poprawna forma to "sweter".

12. Wybierz poprawny zapis:

narazie

na razie

Poprawny jest rozdzielny zapis.

13. Czy "wziąć coś na tapetę" to poprawne wyrażenie?

Tak

Nie

Poprawna forma to "wziąć na tapet". Dlaczego? Otóż tapet to stół, który nakrwało zielonym suknom, przy którym toczono obrady.

14. Czy można mówić o "okresie czasu" ?

Tak

Nie

Okres to miara czasu, zatem mówienie o "okresie czasu" daje nam tzw. „masło maślane”. Lepiej powiedzieć „w tym czasie” lub „w tym okresie”.

15. "W dniu dzisiejszym" - czy to poprawne sformułowanie?

Tak

Nie

Nie, wystarczy "dziś" lub "dzisiaj". Jak pisze prof. Mirosław Bańko: "Pokrętna forma bywa przykrywką dla pustej treści, poza tym – jak pewnie niektórzy sądzą – dodaje mówiącemu powagi".

16. "Jaka jest maksymalna _____ punktów w tym quizie?"

ilość

obie formy można stosować zamiennie

liczba

W języku potocznym oba słowa są często używane zamiennie, tymczasem liczbę stosujemy do określenia rzeczy policzalnych - jak liczba uczestników, liczba książek na półce. Natomiast ilość używamy do przedmiotów niepoliczalnych.

17. "Cofać się do tyłu" - czy to poprawne wyrażenie?

Tak

Nie

Nie. To pleonazm, czyli po prostu "masło maślane" to jeden z błędów logiczno-językowych.

18. Kolejny powszechny błąd: "włączać" czy "włanczać"?

włanczać

włączać

Czy do "włanczania" używacie "włanczników? Nie? No właśnie... Poprawna forma to "włączać" (i "wyłączać).

19. "Zapomniałem książek trzy razy pod rząd" - czy to poprawne zdanie?

Tak

Nie

Poprawna forma to: „Zapomniałem książek trzy razy z rzędu”.

20. W wątpliwość "podajemy" czy "poddajemy"?

poddajemy

podajemy

Jedyna poprawna wersja tego zwrotu to "podawać w wątpliwość".